AAN DE RAAD

Datum opgesteld	4 april 2023	**Behandelend ambtenaar**	G. Haisma
Datum agendering	11 mei 2023	**E-mailadres**	g.haisma@waadhoeke.nl
Onderwerp	Begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 FUMO	**Telefoonnummer**	06-10050097
Portefeuillehouder	K. Arendz		

Samenvatting

Het dagelijks bestuur (DB) van de FUMO (Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing) heeft op 6 februari 2023 de begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 toegestuurd. Ze stelt nu de Provinciale Staten, het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân en de gemeenteraden in de gelegenheid een zienswijze te geven.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Begrotingswijziging FUMO 2023 en ontwerpbegroting FUMO 2024;
2. De extra incidentele bijdrage in 2023 voor € 74.741 ten laste te brengen van de bestemmingsreserve Omgevingswet;
3. De extra incidentele bijdrage in 2023 voor € 48.174 ten laste te brengen van de algemene reserve;
4. De extra structurele bijdrage 2023 van € 30.171 ten laste te brengen van Onvoorzien met bestemming (loon- en prijsontwikkeling).
5. Geen zienswijze in te dienen op de Begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024;
6. De bijgevoegde conceptbrief met raadsbesluit aan de FUMO te verzenden

Inleiding
De Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) is een uitvoeringsorganisatie van de Friese gemeenten, de provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân. De FUMO voert voor ons de vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken uit op het gebied van milieu. Door de FUMO is een ontwerpbegroting over 2024 opgesteld, de raad wordt in de gelegenheid gesteld hierop een zienswijze te geven. Naast de ontwerpbegroting ligt ook een wijziging op de begroting 2023 voor, hierop heeft de raad ook de mogelijkheid om een zienswijze te geven.

Beoogd (meetbaar) effect
De deelnemersbijdrage aan de FUMO is in balans met de taken en werkzaamheden die worden uitgevoerd.

Motivering
Argumenten
1.1 De begrotingswijziging 2023 is noodzakelijk door diverse ontwikkelingen
Na vaststelling van de begroting 2023 zijn er diverse ontwikkelingen die maken dat deze begroting niet meer volledig is. Om deze reden heeft de FUMO een voorstel gemaakt om de begroting 2023 te wijzigen. Naast een aantal structurele wijzigingen waaronder de stijging van loonkosten en verhogen collectieve uren zijn er ook incidentele en tijdelijke wijzigingen die opgevangen moeten worden. De begrotingswijziging leidt tot een extra bijdrage van € 153.086,- Onder het kopje “analyse” wordt dit nader toegelicht.

1.2 De ontwerpbegroting 2024 kent ook een stijging van de deelnemersbijdrage
De ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de uitgangspunten uit de Kadernota 2024-2028. Deze Kadernota is vastgesteld in het algemeen bestuur van 15 december 2022. Naast deze kadernota hebben ook de mutaties die zijn opgenomen in de begrotingswijziging 2023 deels een doorwerking naar de begroting 2024. Ten opzichte van begroting 2023 (excl. Begrotingswijziging) neemt de begroting toe met € 2.867.000. Voor Waadhoeke betekent deze uitzetting dat de bijdrage stijgt van € 896.345,- naar € 1.087.587,-.

2.1 Vanuit het rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de implementatiekosten Omgevingswet
Het rijk heeft in de septembercirculaire 2022 een bijdrage beschikbaar gesteld voor de invoeringskosten van de Omgevingswet. De ontvangen compensatie is ook bedoeld voor de kosten die de uitvoeringsdiensten hiervoor maken. Het budget hiervoor staat in de bestemmingsreserve omgevingswet.

3.1 Het budget onvoorzien eenmalig is onvoldoende om deze incidentele last te kunnen dekken
Het budget voor onvoorzien eenmalig is op dit moment leeg. Hierdoor is alternatieve incidentele dekking noodzakelijk. Hierdoor wordt er voorgesteld om deze extra lasten ten laste te brengen van de algemene reserve.

4.1 Het resterende effect zijn structurele kostenstijgingen die in 2023 structureel gedekt moeten worden.
Het restanteffect van de stijging van de kosten voor de FUMO betreffen onder andere de indexering van loonkosten. Deze effecten zullen structureel gedekt moeten worden in 2023. Er wordt voorgesteld om dit ten laste te brengen van onvoorzien met bestemming – loon- en prijsontwikkeling.

5.1 De ontwikkelingen maken dat er extra budget nodig is
De FUMO staat voor een grote opgave als het gaat om de Omgevingswet. Ook de FUMO moet op tijd klaar zijn om de werkzaamheden onder de Omgevingswet uit te kunnen voeren. Doordat de invoering van de nieuwe wet diverse malen is uitgesteld is het implementatiebudget op. Om deze reden is verzocht het budget te verhogen. Verder stijgen de loonkosten sneller dan vooraf was ingeschat, dit door de hoge inflatie.

5.2 De ontwerpbegroting 2024 is gebaseerd op de uitgangspunten uit de Kadernota 2024-2028
De uitgangspunten uit de Kadernota 2024-2028 zijn de basis geweest voor de ontwerpbegroting 2024. Deze Kadernota is vastgesteld in het algemeen bestuur van 15 december 2022. Naast deze kadernota hebben ook de mutaties die zijn opgenomen in de begrotingswijziging 2023 deels een doorwerking naar de begroting 2024.

5.3 De financiële positie van de FUMO is stabiel.
De FUMO heeft de financiën op orde. De algemene reserve is op het afgesproken niveau en er is voldoende weerstandsvermogen.

Kanttekeningen
1.1 De impact van de Omgevingswet is nog niet verwerkt
In de voorliggende ontwerpbegroting 2024 is de impact van de Omgevingswet niet verwerkt. De FUMO heeft nog onvoldoende informatie om de financiële consequenties van de Omgevingswet inzichtelijk te maken. De begroting 2024 zal daarom nog gewijzigd worden. Deze wijziging zal worden ingediend zodra duidelijk is welke consequenties de Omgevingswet heeft op het takenpakket van de FUMO.

5.1 We moeten kritisch blijven op de bijdrage aan de FUMO
De bijdrage aan de FUMO stijgt al jaren, door de huidige ontwikkelingen gaat de bijdrage weer flink omhoog. De ontwikkelingen die nu plaats vinden zijn te verklaren, maar leidt wel tot een forse uitzetting van de begroting 2023 en 2024. Onder het kopje analyse is toegelicht welke ontwikkelingen plaats vinden.

Analyse
Na vaststelling van de begroting 2023 zijn er diverse ontwikkelingen geweest die maken dat deze begroting niet meer volledig is. Om deze reden is het voorstel gedaan om de begroting 2023 te wijzigen. Deze wijzigingen omvatten:
- Loonkosten: De hoge inflatie vertaalt zich in hogere loonkosten. De CAO-onderhandelingen lopen nog wel, waardoor er voor de begrotingswijziging een inschatting is gemaakt van de loonstijging. Als gevolg van de gestegen loonkosten stijgen ook de overige personeelskosten zoals het scholingsbudget en het budget voor secundaire arbeidsvoorwaarden.
- Aanpassing kengetallen: In het algemeen bestuur van de FUMO is besloten om de kengetallen voor de bodem- en slooptaken aan te passen, deels kan dit budgetneutraal maar door o.a. het verhogen van het vrije veld toezicht zijn er extra kosten.

- Inwerkuren: Ook de FUMO ontkomt niet aan de krapte aan de arbeidsmarkt en het vinden van voldoende goed gekwalificeerd personeel. Om de kwaliteit van het werk te waarborgen worden nieuwe medewerkers intensief begeleid en opgeleid.
- Omgevingswet: Het ter beschikking gestelde implementatiebudget voor de Omgevingswet is in 2022 volledig besteed en wordt overschreden. Dit komt vooral doordat de invoering van deze wet diverse malen is uitgesteld. In de vergadering van het algemeen bestuur van de FUMO is aangegeven dat de overschrijding naar verwachting € 100.000 bedraagt. Het algemeen bestuur heeft er in deze vergadering mee ingestemd om dit bedrag mee te nemen in de begrotingswijziging van 2023, die nu voorligt. Daarnaast is ook aanvullend budget nodig om de FUMO zoveel mogelijk Omgevingswet-proof te maken. De organisatie dient aangepast te worden als gevolg van de overheveling van taken en budgetten naar de FUMO. In bijlage 3 staat een nadere toelichting op deze extra kosten.

Het effect van deze ontwikkelingen vertaalt zich in een extra bijdrage van € 153.086,- waarmee de totale bijdrage aan de FUMO oploopt naar € 1.049.430,-

De ontwerpbegroting 2024 kent een uitzetting van in totaal € 2.9 mln. ten opzichte van 2023. Er zijn drie belangrijke oorzaken die hieraan ten grondslag liggen.
Ten eerste de indexering van de loonkosten. Net als voor de begrotingswijziging is er sprake van een hoge inflatie wat zorgt voor een stijging van de loonkosten.
De tweede belangrijke oorzaak is de uitbreiding van de collectieve taken. Hieronder vallen o.a. de inwerkuren voor nieuwe medewerkers en de uren voor doorontwikkeling van processen, het beheer van de inrichtingenmodule en kennisontwikkeling.
De derde belangrijke oorzaak is het opnemen van specifieke uitkeringen (SPUK) in de begroting. Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld voor energietoezicht. De personele kosten die gemoeid zijn met de uitvoering hiervan, zijn opgenomen in voorliggende begroting. Dit leidt niet tot een hogere deelnemersbijdrage, aangezien deze uren gedekt worden uit de bijdrage vanuit het Rijk.

De totale bijdrage aan de FUMO gaat op basis van de ontwerpbegroting stijgen met € 191.242,- ten opzichte van begroting 2023.Voor de gemeente Waadhoeke heeft dit tot gevolg dat de bijdrage stijgt van € 896.345,- naar € 1.087.587,-.

Alternatieven
Naast de stijging van de loonkosten is met name de invoering van de Omgevingswet die een forse impact heeft op de begroting. Het is echter geen alternatief om het budget hierop te verkleinen, aangezien de FUMO zich net als de gemeente goed moet voorbereiden om deze wetswijziging. Daarnaast betreft het een collectief voorstel van de deelnemers aan de GR FUMO.

Vervolg
Na besluitvorming volgt een brief met de reactie op de begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024 richting de FUMO (zie bijlage 2).

Inwonersparticipatie
Er is geen sprake van inwonersparticipatie, aangezien dit een interne financiële aangelegenheid betreft.

Communicatie
Na besluitvorming zal een brief met het besluit van de gemeenteraad naar de FUMO worden verstuurd. Van het raadsbesluit kunnen inwoners kennis nemen.

Financiën
Begrotingswijziging 2023
De kosten voor de bijdrage aan de FUMO stijgen als gevolg van de begrotingswijziging 2023 van € 896.345 naar € 1.049.431. Dit betekent een stijging in de bijdrage van € 153.086. De stijging heeft diverse oorzaken en betreft onder andere: nieuwe cao, implementatiebudget omgevingswet en krapte op de arbeidsmarkt waardoor er inwerkuren begroot moeten worden. De diverse oorzaken van de stijging in het budget leid tevens tot verschillende voorstellen om deze extra lasten te dekken:

1. Invoering omgevingswet: een deel van de uitzetting van deze begrotingswijziging 2023 wordt veroorzaakt door een noodzakelijk uitzetting van het implementatiebudget voor de invoering van de omgevingswet bij de FUMO. Deze extra uitzetting bedraagt € 74.174. Het voorstel is om deze extra kosten ten laste te brengen van de bestemmingsreserve omgevingswet.
2. Inwerkuren: een tweede deel van de oorzaak van de stijging van de kosten in 2023 is de krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor is het voor de FUMO noodzakelijk om trainees en ander personeel te werven dat in hoge mate ingewerkt moet worden. Hiervoor is geen budget beschikbaar. De extra incidentele uitzetting hiervan bedraagt € 48.174. Het voorstel is om deze extra incidentele bijdrage ten laste te brengen van de algemene reserve, omdat onvoorzien eenmalig leeg is. De stand van de algemene reserve bedraagt na de 3e begrotingswijziging € 16.178.033. Na deze uitname is de stand van de algemene reserve € 16.129.859. Er zijn nog een aantal adviezen onderweg met betrekking tot de beheerplannen, waardoor de stand van de algemene reserve na claims en verplichtingen lager is dan hier wordt geschetst.
3. Indexering loonkosten: de derde oorzaak van de stijging van de kosten wordt veroorzaakt door de verwachtte vaststelling van de nieuwe cao. Deze structurele kostenstijging omvat € 30.171 en dient in 2023 structureel gedekt te worden. Er wordt voorgesteld om deze uitzetting ten laste te brengen van onvoorzien met bestemming – loon- en prijscompensatie.

Begroting 2024
In de meerjarenraming van de gemeente Waadhoeke staat een raming van € 896.345 voor de FUMO. De begroting 2024 laat zien dat deze bijdrage voor 2024 zal stijgen tot € 1.087.597. De oorzaken hiervan bedragen onder andere indexering van loonkosten en niet begrote inwerkuren die nodig zijn in verband met de krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft tot gevolg dat de bijdrage van de gemeente Waadhoeke aan de FUMO stijgt met een bedrag van € 191.242.
Het effect is voor een deel structureel en incidenteel van aard. De inwerkuren hebben een incidenteel karakter en bedragen afgerond € 55.000. De indexering van de loonkosten en de andere elementen hebben een structureel karakter en bedragen afgerond € 136.000.

Het effect van de stijging van de begroting 2024 zal meegenomen worden in de kadernota 2024-2027.

Juridisch kader
De gemeenschappelijke regeling van de FUMO.

Bijlagen
Bijlage 1: Reactie op begrotingswijziging en ontwerpbegroting aan de FUMO
Bijlage 2: Begrotingswijziging 2023 FUMO
Bijlage 3: Toelichting budget aanpassen organisatie a.g.v. overheveling taken en budgetten i.v.m. Omgevingswet
Bijlage 4: Ontwerpbegroting 2024 FUMO

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2023-03-028401

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 4 april 2023;

B E S L U I T

1. Kennis te nemen van de Begrotingswijziging FUMO 2023 en ontwerpbegroting FUMO 2024;
2. De extra incidentele bijdrage in 2023 voor € 74.741 ten laste te brengen van de bestemmingsreserve Omgevingswet;
3. De extra incidentele bijdrage in 2023 voor € 48.174 ten laste te brengen van de algemene reserve;
4. De extra structurele bijdrage 2023 van € 30.171 ten laste te brengen van Onvoorzien met bestemming (loon- en prijsontwikkeling).
5. Geen zienswijze in te dienen op de Begrotingswijziging 2023 en ontwerpbegroting 2024;
6. De bijgevoegde conceptbrief met raadsbesluit aan de FUMO te verzenden.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 11 mei 2023,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
31/01/2024 16:38:13 CET
ID: 9b2b56a3-7b3a-4611-ac2e-1dbcd2afa70a
Auth: Scribble
, voorzitter

Signed By: Lyklema, Tinco <t.lyklema@waadhoeke.nl>
31/01/2024 14:11:29 CET
ID: 9b2b56a3-7b3a-4611-ac2e-1dbcd2afa70a
Auth: Scribble
, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.